

۳. ترویج تغذیه با شیر مادر :

۳-۱- معرفی برنامه:

تغذیه با شیر مادر یکی از مبانی بنیادی در رشد و نمو و سلامت جسم و روان کودکان بوده و در سلامت مادران تاثیر به سزایی دارد. کارکنان بهداشتی درمانی سطوح مختلف که در زمینه تغذیه و بهداشت مادر و کودک فعالیت میکنند همواره باید از اهمیت تغذیه با شیر مادر و راهکارهای حل مشکلات شیردهی مطلع باشند.

یکی از چهار استراتژی اتخاذ شده توسط یونیسف که به انقلاب سلامتی کودکان منجر شده است شیر مادر است. تغذیه با شیر مادر روش بی نظیری برای تامین غذای مناسب جهت رشد و تکامل مطلوب شیرخواران است و یک بخش مکمل از فرآیند باروری با اثرات بسیار مهم برای سلامت مادران است. به لحاظ مزایای بی نظیر بهداشتی، تغذیه ای، ایمنولوژیکی، روانی، عاطفی و اقتصادی تغذیه با شیر مادر اولین گامهای این برنامه همزمان با نهضت جهانی ترویج تغذیه با شیرمادر برای اجرا در کشور مدون گردید. برنامه ترویج تغذیه با شیر مادر از سال ۱۳۷۰ در سطح وزارت و بعد از آن در سطح استان اجرا گردیده است.

۳-۲- اهداف برنامه:

- ✓ کاهش مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال
- ✓ افزایش درصد تغذیه انحصاری با شیر مادر تا ۶ ماهگی
- ✓ افزایش تداوم تغذیه با شیر مادر تا ۲ سالگی

۳-۳- شرح وظایف :

۳-۳-۱- شرح وظایف سطوح ارائه دهنده خدمت (بیمارستانها، مراکز جامع سلامت / پایگاه سلامت و خانه های بهداشت):

- ❖ بیمارستان دوستدار کودک (هم اتاقی مادر کودک - شروع به موقع تغذیه با شیر مادر و ظرف یک ساعت اول بعد از تولد - تماس پوست با پوست مادر و کودک)
- ❖ آموزش (آموزش پیش از بارداری - دوران بارداری - آموزش بعد از زایمان - آموزش دوران شیردهی)
- ❖ تغذیه انحصاری با شیر مادر
- ❖ تداوم مصرف شیر مادر تا دو سالگی
- ❖ شروع به هنگام تغذیه کمکی

۳-۳-۲- شرح وظایف سطوح ستادی / مدیریتی:

- ❖ نظارت بر انجام ۱۰ اقدام در بیمارستان دوستدار کودک (۱۰ بیمارستان استان)
- ❖ پایش فعالیتها در سطوح مختلف محیطی
- ❖ برگزاری: کمیته های دانشگاهی شیر مادر و پیگیری مصوبات/ کمیسیون شیر مصنوعی
- ❖ برآورد شیر مصنوعی استان و نظارت بر حسن توزیع آن طبق دستورالعمل کشوری
- ❖ تشکیل کارگاه های آموزشی، تربیت هسته های آموزشی و برنامه ریزی جهت آموزش کیله پرسنل ارائه دهنده خدمت
- ❖ گزارش گیری از سامانه سیب و تحلیل وضعیت تغذیه کودکان با شیر مادر و شیر مصنوعی و گزارش به سطوح بالاتر

۳-۴- کمیته های برنامه ترویج تغذیه با شیر مادر/ کمیسیون شیر مصنوعی:

۳-۴-۱- کمیته دانشگاهی ترویج تغذیه با شیر مادر:

این کمیته سالیانه باحضوراعضاء کمیته در دفتر ریاست دانشگاه/ معاونت بهداشتی برگزار میگردد و مصوبات آن جهت بهبود وضعیت ترویج تغذیه با شیر مادر تا حصول نتیجه مورد پیگیری قرار میگردد.

۳-۴-۲- کمیته شهرستانی ترویج تغذیه با شیر مادر:

این کمیته هر سه ماه یکبار در دفتر ریاست مرکز بهداشت شهرستانها با حضور اعضا برگزار و مصوبات آن جهت بهبود وضعیت ترویج تغذیه با شیر مادر تا حصول نتیجه مورد پیگیری قرار میگردد.

۳-۴-۳- کمیسیون شیر مصنوعی:

این کمیسیون در سطح مراکز بهداشت شهرستانها متناسب با نیاز و درخواست شیر مصنوعی جهت کودکان نیازمند دریافت شیر مصنوعی با حضور اعضاء (متشکل از پزشک، کارشناس مامایی و کارشناس برنامه شیر مادر و کارشناس مسئول واحد سلامت خانواده) تشکیل میگردد.